

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 3458

Warszawa, 21 października 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o abonamencie radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie niektórych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Stanisława Żelichowskiego.

(-) Arkadiusz Bratkowski; (-) Leszek Bugaj; (-) Jan Bury; (-) Zbigniew Deptuła; (-) Maria Dziuba; (-) Józef Gruszka; (-) Stanisław Kalemba; (-) Jarosław Kalinowski; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Józef Mioduszewski; (-) Stefan Nowak; (-) Krystyna Ozga; (-) Tadeusz Polański; (-) Tadeusz Samborski; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Leszek Świętochowski; (-) Marian Wesołowski; (-) Wiesław Woda; (-) Wojciech Szczęsny Zarzycki; (-) Stanisław Żelichowski.

U s t a w a

z dnia200... r.

o abonamencie radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art. 1

Abonament radiofoniczny i telewizyjny, zwany opłatą abonamentową, jest daniną publiczną świadczoną przez użytkowników radiofonicznych i telewizyjnych na finansowanie społecznej misji publicznego radia i telewizji publicznej.

Art. 2

1. Za używanie odbiorników radiofonicznych oraz telewizyjnych pobiera się opłaty abonamentowe.
2. Domniemywa się, że osoba, która posiada odbiornik radiofoniczny lub telewizyjny w stanie umożliwiającym natychmiastowy odbiór programu, używa tego odbiornika

Art. 3.

1. Miesięczna opłata abonamentowa za używanie odbiornika radiofonicznego nie może przekroczyć 0,6%, a telewizyjnego lub radiofonicznego i telewizyjnego łącznie 1,85% miesięcznego najniższego wynagrodzenia, za I półrocze roku poprzedzającego rok, na który ustalana jest opłata abonamentowa.
2. Abonenci terminowo uiszczający jednorazowo opłaty abonamentowe za kwartał i okresy dłuższe jak jeden kwartał korzystają następujących upustów:
 - 1) 2,5 % kwoty uiszczanej za kwartał lub 3 kolejne miesiące,
 - 2) 5,0 % kwoty uiszczanej za półrocze, lub 6 kolejnych miesięcy,
 - 3) 7,5 % kwoty uiszczanej za trzy kwartały, lub 9 kolejnych miesięcy,
 - 4) 10,0 % kwoty uiszczanej jednorazowo za rok, lub 12 kolejnych miesięcy.
3. Wysokość opłat abonamentowych w oparciu o kryteria określone w ust. 2 i 3 w drodze rozporządzenia ustala Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.
4. Użytkownik obowiązany jest uiścić opłatę do 25 dnia danego miesiąca, a opłacający za okresy dłuższe do dnia 25 pierwszego miesiąca okresu, za który wnoszona jest opłata abonamentowa.

5. Jeżeli odbiornik został zarejestrowany po 15 dniu miesiąca, za ten miesiąc pobiera się połowę opłaty,
6. Jeżeli odbiornik został wyrejestrowany do 10 dnia miesiąca, opłaty za ten miesiąc nie pobiera się,
7. W przypadku wyrejestrowania odbiornika, za którego użytkowanie uiszczono opłatę za okres dłuższy niż jeden miesiąc opłata podlega zwrotowi, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym odbiornik został wyrejestrowany.

Art. 4.

1. Opłatę abonamentową uiszcza się za każdy odbiornik radiofoniczny i telewizyjny z zastrzeżeniem ust. 2 - 6.
2. Niezależnie od liczby odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych używanych przez :
 - 1) osoby fizyczne w tym samym gospodarstwie domowym lub samochodzie stanowiącym ich własność,
 - 2) zakłady opieki zdrowotnej, sanatoria, żłobki , jednostki organizacyjne systemu oświaty, szkoły wyższe i domy pomocy społecznej , domy dziecka i rodzinne domy dziecka - w tym samym budynku, zespole budynków lub samochodach będących w użytkowaniu tych instytucji- uiszcza się tylko jedną z opłat, o której mowa w art. 3.
3. Hotele i całoroczne pensjonaty uiszczają opłatę abonamentową za 50% stanu posiadanych odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych.
4. Hotele i pensjonaty prowadzące działalność sezonową uiszczają opłatę abonamentową za 50% stanu posiadanych aparatów radiofonicznych lub telewizyjnych w okresie prowadzonej działalności.
5. Jednostki podległe Centralnemu Zarządowi Więziennictwa uiszczają jedną z opłat abonamentowych, o której mowa w art. 3, niezależnie od liczby odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych stanowiących własność zakładu karnego.
6. Osadzeni w zakładach podległych Centralnemu Zarządowi Więziennictwa uiszczają, za pośrednictwem zakładu karnego, jedną z opłat, o których mowa w art. 3 za każdy posiadany aparat radiofoniczny lub telewizyjny.

Art. 5.

1. Zwalnia się od opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych:
 - 1) osoby uznane za całkowicie niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji, posiadające uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego,

- 2) osoby, które ukończyły 75 lat,
 - 3) osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2000 Hz o natężeniu do 80 dB).
2. Zwalnia się od opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych niewidomych, których ostrość wzroku nie przekracza 15%.
3. Zwalnia się od opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych :
- 1) bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
 - 2) osoby, które otrzymują stały zasiłek lub rentę socjalną z pomocy społecznej,
 - 3) abonentów, których dochód na jedną osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza 90% najniższego miesięcznego wynagrodzenia brutto, w gospodarstwie jednoosobowym i 65% najniższego miesięcznego wynagrodzenia brutto, w gospodarstwie wieloosobowym.
4. Przepisy ust. 1- 3 nie naruszają uprawnień w zakresie zwolnień wynikających z odrębnych ustaw.
5. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określi w drodze rozporządzenia wykaz dokumentów wymaganych do otrzymania zwolnienia z opłat za używanie odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego oraz ustali tryb postępowania w sprawie udzielania zwolnień z opłat za używanie odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego.

Art. 6

1. Odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne podlegają, dla celów pobierania opłat abonamentowych za ich używanie, zarejestrowaniu w jednostkach nadzorowanych przez Ministra Infrastruktury.
2. W przypadku stwierdzenia używania nie zarejestrowanego odbiornika (odbiorników) radiofonicznego lub telewizyjnego pobiera się opłatę w wysokości stanowiącej trzydziestokrotność miesięcznej opłaty abonamentowej obowiązującej w dniu stwierdzenia używania nie zarejestrowanego odbiornika, za każdy nie zarejestrowany odbiornik radiofoniczny lub telewizyjny.
3. Uiszczanie opłaty, o której mowa w ust. 2 nie zwalnia od obowiązku uiszczania bieżącej opłaty abonamentowej za okres od dnia stwierdzenia używania nie zarejestrowanego odbiornika .
4. Jednostki , o których mowa w ust. 1, pobierają opłaty abonamentowe i odsetki za zwłokę w uiszczaniu opłat i przekazują je na wyodrębniony rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, z przeznaczeniem na cele określone w art. 1 - po potrąceniu umownego wynagrodzenia za te usługi.

5. Minister Infrastruktury w porozumieniu z przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji określi w drodze rozporządzenia, jednostkę organizacyjną prowadzącą rejestrację, o której mowa w ust. 1, oraz warunki i tryb rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Art. 7

1. Wpływy, o których mowa w art. 3 i w art. 6 ust. 2-4 z wyłączeniem potrąceń przewidzianych w art. 6 ust 4 i art. 8 ust. 5, są w całości przeznaczone na działalność jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustala corocznie, nie później niż do dnia 30 czerwca, sposób podziału wpływów między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym, w tym minimalny udział terenowych oddziałów spółek.

3. Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przekazuje niezwłocznie jednostkom publicznej radiofonii i telewizji należne im udziały we wpływach.

Art. 8.

1. Kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych sprawuje Minister Infrastruktury.

2. Minister Infrastruktury, w drodze rozporządzenia, określi:

1) nadzorowane przez niego jednostki organizacyjne, których upoważnieni pracownicy mogą przeprowadzić kontrolę określoną w ust. 1, a kierownicy - wydawać decyzję, o których mowa w ust. 4, oraz ich właściwość miejscową,

2) wzór upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych oraz zasady i tryb wydawania upoważnień.

3. Do wykonywania kontroli określonej w ust. 1 stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego

4. W przypadku stwierdzenia używania nie zarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego organ prowadzący kontrolę wydaje decyzję, w której nakazuje rejestrację odbiornika oraz ustala opłatę za używanie nie zarejestrowanego odbiornika zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ust. 2.

5. Połowa wpływów z opłaty za używanie nie zarejestrowanych odbiorników stanowi dochód jednostek organizacyjnych wykonujących kontrolę obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

6. Wpływy z opłat, o których mowa w ust. 4, pomniejszone o kwoty, o których mowa w ust. 5, są przekazywane na wyodrębniony rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z przeznaczeniem na cele wskazane w art. 7 ust. 1.

7. Termin wykonania decyzji, o której mowa w ust. 4, wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji. W razie niewykonania decyzji w tym terminie, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 9

W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2001 r. Nr 1001, poz. 111 z późniejszymi zmianami) wchodzi w życie następujące zmiany:

- 1) w art. 6. ust. 1. pkt 6 otrzymuje brzmienie: "określenie opłat za udzielenie koncesji oraz wpis do rejestru",
- 2) art. 48 skreśla się,
- 3) art. 49 skreśla się,
- 4) art. 50 skreśla się,
- 5) art. 51 skreśla się.

Art. 10

1. Zachowują moc prawną ustalenia dotyczące opłat abonamentowych na rok 2005 określone w rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

2. Do 31 grudnia 2005 roku zachowują swą ważność wzory upoważnień i upoważnienia do kontroli wydane na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji przed 30 września 2005 r.

3. Zachowuje ważność dokonana do 30 września 2005 r. ewidencja zarejestrowanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

4. Na podstawie dotychczasowych przepisów realizowane są sprawy rozpoczęte do 30 września 2005 r.

Art. 11

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2005 r., z wyjątkiem art. 9, który wchodzi w życie z dniem 30 września 2005 r.

Uzasadnienie

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 9 września 2004 r. sygn. akt K 2/03 ogłoszonym w Dzienniku Ustaw Nr 204 poz. 2092, zakwestionował uprawnienia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do ustalania wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Z mocy samego wyroku TK z dnia 30 września 2005 roku tracą moc prawną art. 6 ust. pkt 6 oraz art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r. Nr 60 poz. 610 z późniejszymi zmianami).

Niniejszy projekt ustawy ma wypełnić lukę prawną powstałą w wyniku w/w wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Konstrukcja projektu oparta jest na następujących przesłankach:

1. Uregulowanie sprawy abonamentu w odrębnej ustawie o abonamencie radiofonicznym i telewizyjnym, który jako obowiązkowa danina, tak jak inne rodzaje podatków, winna być uregulowana w odrębnej ustawie. Nadto, poprzez wyłączenie tego zagadnienia z ustawy o radiofonii i telewizji, unikniemy dyskusji nad innymi zapalnymi problemami, które przedłużałoby merytoryczne prace nad ustawą.
2. Projekt zakłada uszanowanie nabytych praw obywateli oraz konstytucyjną rolę Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jej dorobek prawny we współpracy z publicznymi mediami elektronicznymi.
3. Konstrukcja projektu jest oparta na wyjętym z ustawy o radiofonii i telewizji rozdziale siódmym oraz na rozwiązaniach szczegółowych wynikających z rozporządzeń Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
4. Za podstawę do wymiaru opłat abonamentowych przejęto wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia.
5. Urealnienie kręgu zobowiązanych do wnoszenia opłat abonamentowych poprzez:
 - zwolnienie od opłat abonamentowych osób o najniższych dochodach (dotychczas jest stosowana praktyka umarzania zaległości przez KRRiT na wniosek zainteresowanych). Takie rozwiązanie zdejmie z Polaków odium zbiorowej nieuczciwości w opłacaniu abonamentu. Jest to istotne przy tak wysokim wskaźniku bezrobocia. Jeśli abonament radiofoniczny i telewizyjny jest formą daniny, rodzajem podatku, to nie może być nakładany na tych, którzy nie posiadają żadnych dochodów, jak np. bezrobotni,
 - zrównanie uprawnień niepaństwowych placówek oświatowych, szkół wyższych, służby zdrowia i pokrewnych z placówkami państwowymi i samorządowymi,
 - nałożenie obowiązku opłaty abonamentu na osadzonych w zakładach podległych Centralnemu Zarządowi Więziennictwa za korzystanie z prywatnych odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych. Ten obowiązek nie przyniesie istotnych wpływów finansowych, ale będzie wyrazem sprawiedliwości,

- określenie obowiązku opłaty abonamentu radiofonicznego i telewizyjnego przez hotele i pensjonaty, z uwzględnieniem sezonowego i niepełnego wykorzystania bazy hotelowej i pensjonatów.

W szczegółowych rozwiązaniach proponujemy:

1. Wysokość miesięcznego abonamentu związać z wysokością najniższego miesięcznego wynagrodzenia (obecnie 824 zł) ustalając trwały wskaźnik 0,6 % tego wynagrodzenia, dla abonamentu radiofonicznego i 1,85 % dla abonamentu radiofonicznego i telewizyjnego albo telewizyjnego (art. 3 ust. 1 ustawy).

2. Proponujemy również by uiszczający jednorazowo opłaty abonamentowe na kwartał lub okresy dłuższe jak kwartał, korzystali z upustów od 2,5 do 10 procent (art. 3 ust. 2 ustawy) Dotychczas na podstawie rozporządzenia KRRiT również stosowane były upusty (obniżenia opłaty) w granicach od 2,5 % przy jednorazowej, terminowej opłacie za dwa miesiące, do 5,9% przy jednorazowej, terminowej opłacie za 12 miesięcy.

Te rozwiązania ustawowe mają być zachętą do terminowego wnoszenia opłat za dłuższe okresy, by zmniejszyć ilość operacji bankowych i kasowych związanych z opłatą abonamentu. Utrata niewielkich kwot z tego tytułu, z nawiązką zrównoważy się w zwiększonych kwotach odsetek od wcześniej zgromadzonych pieniędzy oraz obniżonymi opłatami dla Poczty Polskiej za inkaso opłat abonamentowych.

Obliczony w proponowany w ustawie sposób abonament (przy zastosowaniu upustów i zaokrągleń do 0,05 zł.) wynosić będzie :

	Abonament radiofoniczny	Abonament radiofoniczny i telewizyjny (lub telewizyjny)
za jeden miesiąc	4,95 zł	15,25zł
za kwartał	14,45 zł	44,60 zł
za półrocze	28,20 zł	86,90 zł
za 3 kwartały	41,20 zł	127,00 zł
za rok	53, 40 zł	164,70 zł

Abonament radiofoniczny ustalony rozporządzeniem KRRiT na 2004 r. wynosi:

	Abonament radiofoniczny	Abonament radiofoniczny i telewizyjny (lub telewizyjny)
za jeden miesiąc	4,95 zł	15,40zł
za kwartał	14,40 zł	44,80 zł
za półrocze	28,70 zł	89,30 zł
za 3 kwartały	42,70 zł	132,80 zł
za rok	55,90 zł	173,90 zł

3. Projekt ustawy proponuje, by osoby bezrobotne oraz o niskich dochodach: 90% najniższego wynagrodzenia brutto w gospodarstwie domowym jednoosobowym i 65 % najniższego wynagrodzenia brutto przypadającego na jedną osobę, w gospodarstwie domowym wieloosobowym, były zwolnione z obowiązku opłacania abonamentu radiofonicznego i telewizyjnego.

Wielkości te odpowiadają aktualnym kwotom netto 550 zł w pierwszym przypadku i 400 złotych w drugim przypadku, jakie KRRiT przyjmuje jako uzasadniające decyzje o umorzeniu zaległości w opłatach abonamentowych. Odstąpienie od kwotowego określenia tych wielkości i zastąpienie ich procentem najniższego wynagrodzenia brutto uwolni ustawę od konieczności jej zbyt częstego nowelizowania.

4. Projekt ustawy przewiduje, odpowiednie kompetencje dla KRRiT, w oparciu o postanowienia ustawy :

- określi kwotowo w formie rozporządzenia i opublikuje ustalone przez ustawę, przy pomocy wielkości procentowych, stawki opłat abonamentowych (art. 3 ustawy),
- określi w drodze rozporządzenia wykaz dokumentów wymaganych do otrzymania zwolnienia z opłat za używanie odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego oraz ustali tryb postępowania w sprawie udzielania zwolnień z opłat za używanie odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego (art. 5 ust. 5).
- gromadzi na wyodrębnionym rachunku wpływy z opłat abonamentowych, dokonuje ich rozdziału dla uprawnionych i bezzwłocznie im należne kwoty przekazuje.

5. Projekt ustawy przewiduje kompetencje dla Ministra Infrastruktury w zakresie organizacji rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, oraz nadzoru i kontroli w tym zakresie (art. 6 ustawy).

Projekt zakłada okresy przejściowe do 31.12.2005 r., w których po wejściu w życie ustawy będą zachowywały moc prawną organy i dokumenty kontrolne wydane na podstawie ustawy o radiofonii i telewizji. Kwestie te reguluje art. 10 ustawy.

Ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej i nie tworzy obciążeń dla budżetu państwa.

Warszawa, 9 listopada 2004 roku

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o abonamencie
radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw z
prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ma na celu zastąpienie nowym uregulowaniem postanowień rozdziału VII (art. 48 – 51) ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r., Nr 101, poz. 1114 ze zm., dalej: u.r.t.v.). Jego zasadnicza treść sprowadza się do określenia zasad dotyczących opłat abonamentowych za używanie odbiornika telewizyjnego albo odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego. Zgodnie z propozycją, wysokość miesięcznej opłaty abonamentowej ma być określana - w drodze rozporządzenia – przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji. Projekt wskazuje kryteria, w oparciu o które KRRiT określałoby wysokość tej opłaty. Projekt normuje ponadto zasady odnoszące się do zwolnień z obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej, kwestię terminu płatności, zagadnienia związane z rejestracją odbiorników oraz wysokość opłaty pobieranej od użytkowników odbiorników niezarejestrowanych.

Projekt przewiduje skreślenie art. 48 – 51 u.r.t.v. W myśl art. 11 projektu, ustawa ma wejść w życie z dniem 1 października 2005 roku, z wyjątkiem przepisu zmieniającego postanowienia u.r.t.v., który ma wejść w życie z dniem 30 września 2005 roku.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Zgodnie z treścią Protokołu w sprawie systemu publicznego nadawania w Państwach Członkowskich, który został załączony do Traktatu z Amsterdamu (Dz. U. z 2004 r., Załącznik nr 2 do nru 90, poz. 864), postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską nie naruszają kompetencji Państw Członkowskich w zakresie zapewnienia finansowania publicznego nadawania w zakresie, w jakim takie finansowanie przyznaje się organizacjom nadawczym w celu wypełniania misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez każde Państwo Członkowskie, oraz w zakresie, w jakim takie finansowanie nie wpływa na warunki handlowe i konkurencję we Wspólnocie w zakresie, w jakim byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem, przy uwzględnieniu konieczności realizacji mandatu tej służby publicznej.

3. Traktat podpisany w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 roku dotyczący przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r., Nr 90, poz. 864, dalej: Traktat Akcesyjny)

Żadne z postanowień Traktatu Akcesyjnego nie odnosi się do materii projektu.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego.

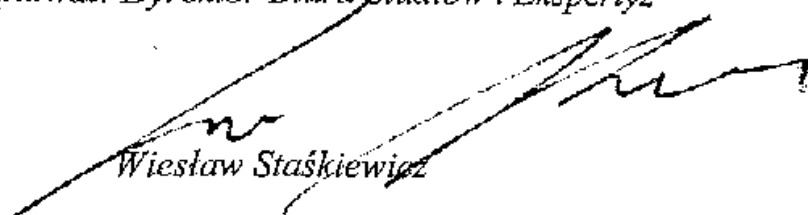
Prawo wspólnotowe nie reguluje zagadnień, o których jest mowa w projekcie.

5. Konkluzje

Opiniowany projekt ustawy o abonamencie radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy Rex: opłata abonamentowa, Unia Europejska, poselski projekt ustawy, radiofonia, telewizja

Warszawa, 9 listopada 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o abonamencie
radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej**

Przedmiot projektu ustawy o abonamencie radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw obejmuje zagadnienia związane z opłatą abonamentową za używanie odbiornika telewizyjnego albo odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego. W szczególności, projekt ustanawia podstawę prawną do wydania rozporządzenia określającego wysokość opłaty oraz reguluje kwestie związane ze zwolnieniem od jej uiszczania, terminem zapłaty, rejestracją odbiorników oraz opłatą pobieraną w przypadku używania odbiornika niezarejestrowanego. Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, radiofonia, telewizja

**Opinia prawna do poselskiego projektu ustawy o abonamencie
radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie niektórych ustaw
przedstawionego przez grupę posłów Na Sejm RP – PSL reprezentowanych
przez Pana posła Stanisława Żelichowskiego**

I. TREŚĆ ORZECZENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Trybunał w wyroku z dnia 9 września 2004 r. orzekł w sposób mieszany, uznając zaskarżone przez Rzecznika Praw Obywatelskich przepisy ustawy o radiofonii i telewizji w części za zgodne z konstytucją, a w części za niezgodne z konstytucją. Zakwestionowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich przepisy art. 6 ust. 2 pkt 6) oraz art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji zostały uznane za niezgodne z art. 217 Konstytucji oraz art. 92 ust. 1 Konstytucji lecz za zgodne z art. 213 Konstytucji.

Jest to konsekwencją uznania przez TK, iż opłata abonamentowa jest daniną publiczną, która jak każda danina, winna być wyczerpująca określona w akcie rangi ustawowej, z uwagi na zasadę ochrony interesów fiskalnych obywateli, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów z art. 217 Konstytucji. TK orzekł, że elementy konstytucyjne daniny publicznej nie mogą być określane w akcie wykonawczym do ustawy – rozporządzeniu KRRiT. Jednocześnie TK orzekł, iż zakwestionowane przepisy są jednak zgodne z art. 213 Konstytucji co oznacza, iż opłata abonamentowa została uznana jako fundament finansowy ustroju radiofonii i telewizji, podlegający kompetencji KRRiT, która na podstawie art. 213 ust. 1 Konstytucji ma prawo wydawać w zakresie opłaty abonamentowej rozporządzenia, określające wysokość stawki, sposób poboru, kontroli wydatkowania itp.

Najistotniejszą kwestią, która przesądził TK w orzeczeniu, to stwierdzenie, że opłata abonamentowa jest świadczeniem publicznym, będącym daniną publiczną o charakterze powszechnym, bezzwrotnym, pozabudżetowym i celowym, inną niż podatek.

Istotne jest, iż w ten sposób podkreślono, iż opłata abonamentowa jest niezależna od budżetu państwa i nie podlega corocznej dyskusji w ramach polityki budżetowej państwa, a jest trwale ustalona w ustawie o radiofonii i telewizji jako fundament finansowy publicznej radiofonii i telewizji i realizowanej przez nią misji publicznej.

Podkreślenie w orzeczeniu TK, iż opłata abonamentowa jest świadczeniem celowym, wskazuje na powiązanie jej z misją publiczną realizowaną przez nadawców publicznych, która została uznana jako wartość kulturotwórcza społeczeństwa oraz warunek niezależności przekazu medialnego od centrum władzy, co stanowi fundament demokratycznego państwa. W ten sposób TK związał wyraźnie opłatę abonamentową z celem misji, a nie jedynie zapewnienia źródła finansowego utrzymania jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

W orzeczeniu TK powołał się na dorobek UE i dokumenty Komisji Europejskiej, podkreślające fundamentalną rolę opłaty abonamentowej, jako gwaranta niezależności mediów.

Z orzeczenia wynika, iż KRRiT jest organem wyłącznie uprawnionym w zakresie radiofonii i telewizji, upoważnionym nadto do roli normodawcy na podstawie art. 213 Konstytucji. Oznacza to, iż przesądzono, że KRRiT nie jest organem wyłącznie kontrolnym, jak zarzucał Rzecznik Praw Obywatelskich, ale stanowiącym prawo o randze podstawowej zgodne z kompetencjami wyznaczonymi wprost w art. 213 w Konstytucji lub na podstawie wyraźnych delegacji ustawowych z art. 92 Konstytucji.

II. STAN PRAWNY PO ORZECZENIU

Dotychczasowy system abonamentowy obowiązuje do dnia 30 września 2005 r. Jest to wyznaczony w wyroku termin odroczonej utraty mocy obowiązującej przepisów uznanych za niekonstytucyjne. Opłaty pobierane na podstawie przepisów dotychczasowych nie podlegają zwrotowi co oznacza, że organ ma prawo pobierać opłaty abonamentowe do dnia 30 września 2005 r. a użytkownikom odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych nie przysługuje roszczenie o zwrot dokonanych opłat.

W razie nie uchwalenia przez parlament ustawy do dnia 30 września 2005 r. system finansowania mediów publicznych wygasa, co oznacza, że byt radia i telewizji publicznej jest poważnie zagrożony.

III. ANALIZA PROJEKTU

Przedstawiony przez grupę posłów Na Sejm RP reprezentowanych przez Pana posła Stanisława Żelichowskiego projekt wprowadza zmiany w ustawodawstwie po orzeczeniu TK w formie nowej, niezależnej ustawy, obok ustawy o radiofonii i telewizji.

Przeniesienie obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych do innej ustawy nie było przedmiotem rozstrzygnięcia TK. Przyjęcie rozwiązania wprowadzania zmian w systemie abonamentowym w formie nowej ustawy niesie ze sobą ryzyko uznania przez Komisję UE tego aktu normatywnego za nową pomoc publiczną wymagającą notyfikacji, jeśli wyraźnie nie będzie z tej ustawy wynikać, iż pobierany abonament jest przekazywany, jak dotychczas, na rzecz realizacji misji publicznej przez publicznych nadawców (art. 21 w zw. z art. 50 ustawy o radiofonii i telewizji). System finansowania mediów publicznych z opłaty abonamentowej zachowałby wtedy najwyżej status tzw. istniejącej (przedakcesyjnej) pomocy publicznej.

Projektodawca uwzględnił wprost w projekcie ustawy wyrok TK w części dotyczącej uznania opłaty abonamentowej za daninę publiczną świadczoną przez użytkowników odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych na finansowanie społecznej misji publicznego radia i telewizji publicznej. Jednocześnie projektodawca nie ustalił co to jest misja społeczna na gruncie tego projektu, jak również nie odwołał się do definicji misji publicznej zawartej w art. 21 obowiązującej ustawy o radiofonii i telewizji.

Przedmiotowy projekt ustawy określa stawki maksymalne opłaty abonamentowej. KRRiT na podstawie delegacji zawartej w art. 3 ust. 3 projektu ustawy jest upoważniona do określenia szczegółowej stawki opłaty abonamentowej w rozporządzeniu według kryteriów wskazanych w art. 3 ust. 1 i 2 tego projektu. W związku z powyższym zrealizowana została dyspozycja orzeczenia TK przy jednoczesnym zachowaniu wymogów art. 213 i 217 Konstytucji.

Analiza projektu ustawy wykazała, że zmienione zostało przeznaczenie opłaty abonamentowej za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Zgodnie z art. 1 projektu opłaty przeznaczone są na finansowanie społecznej misji publicznego radia i telewizji publicznej. Projektodawca użył pojęcia „społecznej misji publicznego radia i telewizji publicznej” bez odniesienia do dotychczasowej definicji „misja publiczna” zawartej w art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji. Wprowadzona zmiana jest zgodna z art. 213 Konstytucji. Ponadto zachodzi sprzeczność art. 1 z art. 7 projektu ustawy. Z jednej strony z art. 1 wynika, iż opłata abonamentowa przeznaczona jest na finansowanie społecznej misji publicznego radia i telewizji publicznej, a z art. 7, że wpływy z abonamentu w całości przeznaczone są na działalność jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Zapis ten sugeruje jakoby opłata abonamentowa mogłaby

być przeznaczona na działalność nie tylko misyjną, co jest nowym rozwiązaniem wobec dotychczas obowiązującego art. 50 ustawy o radiofonii i telewizji.

W projekcie ustawy pozbawiono KRRiT możliwości badania założeń programowo-finansowych i analizy sprawozdań poprzez skreślenie w art. 9 projektu art. 50 ustawy o radiofonii i telewizji, pozostawiono natomiast w mocy art. 31a i 31b zobowiązujące nadawców publicznych do powadzenia szczegółowej księgowości i składania sprawozdań KRRiT. Zobowiązanie KRRiT do ustalania sposobu podziału wpływów w art. 7 ust. 2 projektu ustawy, bez jednoczesnego zapewnienia jej narzędzi do analizy wydatków i podstaw ustalania podziału wpływów z abonamentu realnie skutkuje niemożliwością podjęcia racjonalnej decyzji. Powyższe rozwiązanie jest niezgodne z art. 213 Konstytucji.

Przedmiotowy projekt określa szczegółowo katalog podmiotów uprawnionych do korzystania z ulg i zwolnień od uiszczania opłaty abonamentowej. KRRiT pozbawiono możliwości wydawania rozporządzeń w tym zakresie, oprócz określenia dokumentów wymaganych do otrzymania zwolnienia z opłat oraz trybu postępowania w sprawie udzielenia zwolnienia z opłaty abonamentowej. W art. 5 projektu ustawy występuje wewnętrzna sprzeczność, ponieważ niezrozumiała jest delegacja dla KRRiT do określenia w rozporządzeniu trybu postępowania w sprawie udzielania zwolnień z opłat abonamentowych, skoro zwolnienia te wynikają z ustawy. Powyższy przepis nie w pełni zrealizował dyspozycję orzeczenia TK. Jest zgodny z art. 217 Konstytucji, natomiast niezgodnym z art. 213 Konstytucji.

Ponadto błędne jest wskazanie w art. 5 ust. 3 pkt 2) projektu ustawy zwolnienia od uiszczania opłat abonamentowych osób, które otrzymują rentę socjalną z pomocy społecznej, ponieważ zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.) rentę socjalną wypłaca jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub organ emerytalno-rentowy inny niż Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

IV. PROPONOWANE STANOWISKO KRRiT

Wynikające z orzeczenia TK konieczne zmiany ustawy o radiofonii i telewizji winny zostać wprowadzone w trybie nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji. Zgodnie z dyspozycją orzeczenia TK elementy daniny publicznej winny być określone w ustawie, jednakże KRRiT ma prawo do określania szczegółowego stawek np. w ramach systemu maksymalnych i minimalnych stawek ustawowych.

Zgodnie z wytycznymi TK warto przedefiniować podstawę poboru abonamentu z „używania odbiorników” na „własność” czy „posiadanie odbiornika”.

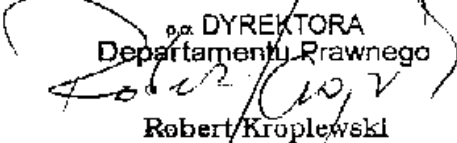
Należy też wyraźniej związać opłatę abonamentową z celem misyjnym realizowanym przez publiczną radiofonię i telewizję.

Utrzymania wymaga instytucja wyodrębnionego rachunku na którym gromadzone są środki pochodzące z abonamentu, a to z uwagi na ryzyko uznania go za fundusz publiczny, podlegający ustawie o finansach publicznych, co w aktualnym stanie prawnym nie zachodzi. Jest to kolejny element niezależności opłaty abonamentowej od budżetu.

Warto wprowadzić zapisy lub delegację dla KRRiT dotyczącą kontroli wydatkowania abonamentu przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji w zakresie przeznaczania ich na realizację misji

Konieczne jest wprowadzenie możliwości egzekucji opłaty abonamentowej w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji.

Proponowane stanowisko KRRiT w zakresie szczegółowych rozwiązań zawiera załączona tabela.

DR DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Robert Kroplewski

Skam przed orzeczeniem_1K

ELEMENTY NORMATYWNE	TREŚĆ USTAWY	PODSTAWA PRAWNA	WYROK TK	ZGODNOŚĆ Z KONSTYTUCJĄ	UWAGI
źródło obowiązku opł. abonamentowej	ustawa o rtv	art.48 ust. 1 ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodne z art.217 K	zw. istniejąca forma publikacji, stosowanie do trybiku UE, nie wymaga modyfikacji
podstawa obowiązku opł. abonamentowej	"za używanie odbiorników rtv"	art.48 ust. 1 ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodne z art.217 K	
WYŚWIETLANIE	KRRIT, określenie w rozporządzeniu, delegacja ustawowa	art.48 ust. 2 pkt 9) i 48 ust.3 ustawy o rtv	nie dotyczy	niezgodne z 217 K, a zgodne z 213 K	
przeznaczanie opł. abonamentowej, cel	"niejść publicznie", realizowana przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji	art.21 w zw. z art.50 ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodne z art. 213 K	
podział wpływów	KRRIT w uchwale, brak delegacji ustawowej do wydziału rozporządzenia,	art.50 ust. 1 i 2 ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodne z 213 K	
kontrola wydatków	KRRIT, kontrola sprawozdawcza	art. 50 ust. 1 w zw. z 31a i 31b ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodne z 213 K	
sposób grup adresem wpływów, powołany zarządcą	KRRIT, "wyodrębniony rachunek"	art.49 ust. 1 i 5 w zw. z 50 ust. 1 i art. 21 ustawy o rtv	nie dotyczy	zgodne z 213 K	
ujęcia, umorzenia, rozliczenia na RTV, odroczenia	KRRIT, określenie w rozporządzeniu, delegacja ustawowa	art.48 ust.3 ustawy o rtv	nie dotyczy	niezgodne z 217 K, a zgodne z 213 K	
jednostka restrykcyjna odbiorników rtv	Poczta Polska z delegacją materiału wstępu do zar. sącności (NI)	art.49a i 48 ustawy o rtv	nie dotyczy		
podział pokrycia, tyc	Poczta Polska, podmioty podlega VII	art.49 ust.1 ustawy o rtv	nie dotyczy		
sankcja niezapłaconia	brak		nie dotyczy		
egzekucja opł. abonamentowej	nie uregulowana		nie dotyczy		

Projekty grupy posłów PSL
rapr. Poseł Sławek Kowalski

ELEMENTY NORMATYWNE	TREŚĆ USTAWY	PODSTAWA PRAWNA	STOSUNEK DO WYROKU TK	ZGODNOŚĆ Z KONSTITUCJĄ	UWAGI
zobowiązanie do opłaty abonamentowej	osobna ustawa o abonamencie radiowym i telewizyjnym oraz zriżanie niektórych innych usług	art. 112 Projektu Ustawy	(1) przesilenie obowiązku do linii ustawy nie było przedmiotem rozstrzygnięcia TK uwzględniono wzrost w projekcie ustawy, wyrok TK jest abonentem i jest obywatel, świadczenia przez użytkowników na całe finansowania społecznej misji publicznego r. tv, jednocześnie nie ustano co to jest misja społeczna na granice tego projektu on nie odwołano się do definicji misji publicznej z art. 21 obowiązującej ustawy o rtv.	Zgodnie z art. 217 K	Nieograniczone w sposób dostateczny tryzyna uznania przez Komisję UE nowej ustawy za nowy normalny projekt pomocy publicznej (wymagalność pokrycia) z uwagi na brak odwołania, tj. misja społeczna z art. 1 Projektu ustawy jest tą samą misją publiczną z art. 21 ustawy o rtv. misja publicznego radia i telewizji abonentem z misją publicznego radia i telewizji
podstawa obowiązu opł. abonamentowej	za używanie odbiorników tv	art. 2 Projektu Ustawy	bez zmian	Zgodnie z art. 217 K	
wysokość opł. abonamentowej	ustawa określa stawki maksymalne. KRRTI jest uowaznione do skreślenia szczególnej stawki w rozporządzeniu, według kryteriów i wskaźników wyznaczonych w ustawie.	art. 3 ust. 1, 2, 3 Projektu Ustawy	przebudowa ograniczenia dyspozycja orzeczenia TK z 213.1.217	Zgodnie z 217 oraz zgodne z 213	
przeznaczenie opł. abonamentowej, cel	na rzecz misji społecznej publicznego radia i telewizji publicznej	art. 1 Projektu Ustawy (zriżana wobec art. 21 w zw. z art. 50 ustawy o rtv)	wprowadzono zmiany: "misja społeczna publicznego radia i telewizji" bez odniesienia do dotychczasowej definicji "misja publiczna"	Zgodnie z 213 K	Spzysiężone zap słow art. 2 z art. 7 Projektu Ustawy. Z jednej w art. 2 strony ustala się, że amonament jest przeznaczony na finansowanie misji społecznej publicznego radia i telewizji publicznej, a w art. 7, że wpływy z abonamentu w całości przeznaczane są na działalność publicznego radia i telewizji. Zapis ten sugeruje, że aby abonent mógł być przeznaczony na działalność misji społecznej, co jest już nową funkcją wobec dotychczasowego art. 50 ustawy o rtv.
podz. wpływów	uprawnienie ustawowe dla KRRTI do ustalania coroczne podziałki wpływów z abonamentów	art. 7 Projektu Ustawy	nie dotyczy	Zgodnie z 213 K	
kontrola wydatków	KRRTI, kontrola sprawozdawcza, pobawienie KRRTI możliwości pamięta zaskądźni, przedmiotowo-impetrowych i innych sprawozdań, art. 50 ust. 2 ustawy o rtv.	brak zapisów o kontroli w Projekcie Ustawy, w art. 9 Projektu Ustawy się odwołano do art. 31a i 31b ustawy o rtv, zobowiązujące naradzają, szereg innych wskazówek i składowa sprawozdań	nie dotyczy	Zgodnie z 213 K	Zobowiązanie KRRTI do ustalania podziałki wpływów w art. 9 Projektu, bez jednoczesnego zapewnienia jej przyczyn do analizy wydatków i podziałki ustalen a podziałki wpływów z abonamentu, realnie skutkuje niemożliwością podjęcia racjonalnej decyzji.
sposób prowadzenia wpływów, powierzony zarząd	KRRTI, rachunek wyodrębniony	art. 6 ust. 4	nie dotyczy	Zgodnie z 213 K	

Handwritten signature

<p>ujal, umorzona, rozlozania na raty, odroczenia</p>	<p>ustawa okresla szczegolowo, KRRII pozbawiona mozilwosci wydzwanila, rozporozadzenia w tym zakresie, osobyz obrzezania wzorow dokumentow i trybu postepowania w sprawie udzielania zwolnien</p>	<p>art. 5 Projektu Lstawy ust.</p>	<p>Wzrostu sprzeznośc art. 6. Niezrzeczumiala jest delegacja dla KRRII do ustalania trybu postepowania w sprawie zwolnien z opla skoto zwolnienia te przezaluzila na wprost z uslawy.</p>
<p>jednoska rejestracyjna odbiorców m</p>	<p>Poczta Polska, z delegacji ministra właściwego do spr łączności (M)</p>	<p>art. 6</p>	<p>utrzymano coiychnasowy system</p>
<p>podmiot pobierający</p>	<p>Poczta Polska, jednostka podlega M</p>	<p>art. 6</p>	<p>utrzymano dotychczasowy system</p>
<p>świadcza napłacania</p>	<p>brak</p>	<p>nie dotyczy</p>	<p>bez zmian systemowych</p>
<p>egzekucja opł.abornamentowej</p>	<p>brak</p>	<p>nie dotyczy</p>	<p>bez zmian systemowych</p>

Propozowane sformułowania
KRRII

ELEMENTY NORMATYWNE	TRESC USTAWY	FOUSTAWA PRAWNA	STOSUNEK DO WYROKU PK	ZGODNOŚĆ Z KONSTITUCJA	UWAGI
zincio obowiązku opł. abonamentowej	nowelizacja ustawy o tv	art. 48 ust. 1 ustawy o tv	bez zmian	zgodna z art. 217 K	brak uwagi
podstawa opowiadania opł. abonamentowej	1. Opiewalsi odbiorców radiorochi, ob licencjonowanych podlega się opiewalsi abonamentową na rzecz realizacji przez nadawców publicznej radiolochi (telewizji, radio, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy, z zastrzeżeniem art. 50 ustawy. 2. Dostawca się, za posiadacz odbiornika radiolochi jest opiewalsi odbiorcą. 3. Opiewalsi pobiera się w przypieku odbiorców. 4. Jak w związku z tym odbiorcy programu".	art. 48 ust. 1 ustawy o tv	przeformułowania do dyspozycji orzeczenia TK	zgodna z art. 217 K	brak uwagi
wyobowiązanie opł. abonamentowej	ustawa określa obowiązek minimalne i maksymalne. KRRII otrzymał sugestie dotyczące wyobowiązania opł. abonamentowej.	art. 50 ust. 1, 2, 3, 4 ustawy o tv	przeformułowania	zgodna z art. 217, 218, 219 K	brak uwagi
przeformułowanie opł. abonamentowej	na rzecz publicznej realizacji przez publiczne radio i telewizję	art. 21 w zw. z art. 50 ustawy o tv	bez zmian	zgodna z 213 K	brak uwagi
podział wpływów	KRRII, uchwała	art. 50 ust. 1, 2 ustawy o tv	nigdy dotyczył	zgodna z 213 K	brak uwagi
kontrola wydatków	KRRII, kontrola wydatków, (procedura wydatków) sposobu wydatkowania wpływów)	art. 50 ust. 1 w zw. z 51a i 51b ustawy o tv	nigdy dotyczył	zgodna z 213 K	brak uwagi
sposób prowadzenia wpływów, powierzony zarząd	KRRII, wyodrębniony rachunek	art. 49 ust. 1 i 5 w zw. z 50 ust. 1 art. 2 ustawy o tv	bez zmian	zgodna z 213 K	brak uwagi
nie, upoważnienia, rozliczenia na rzecz KRRII	ustawa określa szczegółowo, KRRII, organem wykonawczym nie upoważnia i odwołania i gwarantuje wyodrębnienie. Przeformułowanie KRRII.	art. 49 ust. 1 i 5 w zw. z 50 ust. 1 art. 2 ustawy o tv	przeformułowania	zgodna z 217 K, 218, 219 K	brak uwagi
innowacja i nowelizacja ochrony tv	Pocztę Polska z dyktando i tym samym zdyktando do SR licencjon. (MI)	art. 49 ustawy o tv	nigdy dotyczył	zgodna z 213 K	brak uwagi
podział podległości	Pocztę Polska, obrotowa podległa MI	art. 49 ustawy o tv	nigdy dotyczył	zgodna z 213 K	brak uwagi
sankcja naprawcza	Wyższe stawkowe opł. abonamentowej	art. 51 ust. 4	nigdy dotyczył	zgodna z 213 K	brak uwagi
egzakcja od abonamentowej	aditacja	dotyczy art. 51a i 51b, 51c	nigdy dotyczył	zgodna z 213 K	brak uwagi

Robert Kropiewski
Dyrektor
Departamentu Prawnego
P. DYREKTORA

Uwagi Departamentu Ekonomicznego do poselskiego projektu ustawy o abonamencie radiofonicznym i telewizyjnym oraz o zmianie niektórych ustaw przedstawionego przez grupę posłów Na Sejm RP – PSL reprezentowanych przez Pana posła Stanisława Żelichowskiego.

1. Do art. 1

zamiast proponowanych słów w ostatniej części zdania w brzmieniu „... na finansowanie społecznej misji publicznego radia i telewizji publicznych” proponuję następujący zapis.

„... na finansowanie misji radiofonii i telewizji publicznej określonej w art. 21 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 28 grudnia 1992 r o radiofonii i telewizji”

2. Do art. 3

- 1) zgodnie z rozporządzeniem KRRiT z 29 czerwca 2004 roku, opublikowanym w Dzienniku Ustaw Nr 160, poz. 1676 z dnia 14 lipca br., od 1 stycznia 2005 roku ustalone zostały nowe stawki opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.
- 2) relacja poziomu opłat proponowanych przez wnioskodawcę tej ustawy w porównaniu do już ustalonych nowych opłat jest poniżej 100%, a więc jest niekorzystna, co ilustrują poniższe informacje:

a) opłata wyłącznie za odbiorniki radiofoniczne

w złotych

Oplata za okres	Opłaty ustalone przez KRRiT na 2005 r.	Propozycja posła wnioskodawcy	Różnica Kol. 3-2	% kol. 3 : 2
1	2	3	4	5
1 miesiąc	5,00	4,95	-0,05	99,0%
1 kwartał	14,60	14,45	-0,15	99,0%
półrocze	29,10	28,20	-0,90	96,9%
3 kwartały	43,30	41,20	-2,10	95,2%
Rok kalendarzowy	56,80	53,40	-3,40	94,0%

b) opłata za odbiornik telewizyjny lub radiofoniczny i telewizyjny

w złotych

Opłata za okres	Opłaty ustalone przez KRRiT na 2005 r.	Propozycja posła wnioskodawcy	Różnica Kol. 3-2	% kol. 3 : 2
1	2	3	4	5
1 miesiąca	15,80	15,25	-0,55	96,5%
1 kwartał	46,10	44,60	-1,50	96,7%
półrocze	91,90	86,90	-5,00	94,6%
3 kwartały	136,80	127,00	-9,80	92,8%
Rok kalendarzowy	179,50	164,70	-14,80	91,8%

- 3) wprowadzenie nowych stawek opłat abonamentowych ritv (wg. propozycji posła wnioskodawcy), przy zachowaniu dotychczas obowiązującego katalogu zwolnień od tych opłat spowoduje, wg. szacunku Departamentu Ekonomicznego obniżkę prognozowanych wpływów abonamentowych ritv na 2005 rok (925 mln zł) o minimum 22 mln złtj. o 2,4%
- 4) W 2003 roku struktura terminowych opłat ritv zebranych przez jednostki Poczty Polskiej oraz struktura wpływów abonamentowych ritv przedstawiały się jak poniżej:

<u>okres opłaty</u>	<u>struktura% opłaty terminowych</u>	<u>struktura % wpływów z opłat terminowych</u>
• 1 miesiąc	75,3%	47,2%
• 2 miesiące	11,8%	14,5%
• 3 miesiące	7,7%	14,0%
• 6 miesięcy	1,1%	3,9%
• rok kalendarzowy	1,5%	12,5%
• pozostałe okresy	2,6%	7,9%

Z uwagi na powyższe Departament Ekonomiczny uważa, że w ustawie należałoby określić, iż z góry wnoszone są opłaty jedynie za następujące okresy: 2 miesiące, 3 miesiące, 6 miesięcy, 12 miesięcy w ramach danego roku kalendarzowego.

Okresy te są preferowane przez abonentów,

5) przy ustalonych opłatach abonamentowych wnoszonych z góry w 2005 roku przyjęto następujący poziom ulgi dla abonenta:

<u>opłata wnoszona</u> <u>z góry za okres</u>	<u>odliczona ulga</u> <u>w opłatach</u>
• 2 miesiące	2,5%
• 3 miesiące	2,7%
• 4 miesiące	2,8%
• 5 miesięcy	2,8%
• 6 miesięcy	3,0%
• 7 miesięcy	3,2%
• 8 miesięcy	3,4%
• 9 miesięcy	3,8%
• 10 miesięcy	4,2%
• 11 miesięcy	4,7%
• 12 miesięcy	5,3%

6) Departament Ekonomiczny proponuje następujący poziom ulg przy wnoszeniu opłat abonamentowych rntv z góry w ramach roku kalendarzowego (w porównaniu do propozycji posła wnioskodawcy)

- 2 miesiące - 2,2% (brak propozycji)
- 3 miesiące - 2,5% (2,5%)
- 6 miesięcy - 3,0% (5,0%)
- 12 miesięcy - 5,0% (10,0%)

- 7) zawarta w ust. 7 propozycja zwrotu wniesionych opłat z góry w przypadku wyrejestrowania odbiornika rity, jest nowym rozwiązaniem, którego skutki finansowe jest trudno wyszacować.

3. Do art. 4 i 5

- 1) ustalenie opłaty abonamentowej rity jedynie w oparciu o określoną relację do najniższego miesięcznego wynagrodzenia (obecnie 824 zł), bez z uwzględnienia skutków corocznej inflacji, przy jednoczesnym rozszerzeniu katalogu zwolnień o:
- a) niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, sanatoria, żłobki,
 - b) niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty,
 - c) niepaństwowe szkoły wyższe i domy pomocy publicznej,
 - d) domy dziecka i rodzinne domy dziecka,
 - e) 50% stanu posiadanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w hotelach i całorocznych pensjonatach,
 - f) 50% stanu posiadanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych hoteli i pensjonatów w okresie prowadzonej sezonowo działalności,
 - g) jednostki podlegające Centralnemu Zarządowi Więziennictwa,
 - h) bezrobotnych nieposiadających prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
 - i) abonentów, których dochód na jedną osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza 90% najniższego miesięcznego wynagrodzenia brutto (tj. $741,60 \text{ zł} = 824 \text{ zł} \times 90\%$) w gospodarstwie.

Spowodować może znaczny ubytek inkasowanych przez jednostki Poczty Polskiej wpływów abonamentowych rity, w porównaniu do przekazywanych na rachunek bankowy KRRiT w 2004 r. (900 mln zł – 914 mln zł).

Obecnie brak jest danych z Poczty Polskiej, GUS-u czy też Ministerstwa Polityki Społecznej, które pozwoliłyby na dokonanie jakiegokolwiek szacunku skutków tj. propozycji. Jednocześnie należy podkreślić, iż nastąpiłoby skomplikowanie procesu dokumentowania uprawnień do zwolnień w jednostkach Poczty Polskiej szczególnie w związku z: propozycjami (e,f,h,i)

- 2) na 31 grudnia 2003 roku, według ewidencji Poczty Polskiej, zwolnionych od opłat za używanie odbiorników radioońicznych i telewizyjnych było łącznie 2.670.607 gospodarstw domowych.

Zgodnie z pismem Ministerstwa Polityki Społecznej z dnia 27 października br. liczba osób (średniorocznie) zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności w I półroczu 2004 roku wyniosła 923 tys. (2002 rok – 951 tysięcy, 2003 rok – 936 tysięcy). Orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Powyższe dane dotyczą więc dwóch grup. Wśród osób zaliczanych do znacznego stopnia niepełnosprawności znajdują się również osoby, których niepełnosprawność wynika z dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu.

- 3) zwolnienie od opłat abonamentowych rttv bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku dla bezrobotnych będzie bardzo trudne do dokumentowania i wyliczania skutków finansowych ponieważ w zakresie poziomu bezrobocia wystąpiły w okresie styczeń – wrzesień 2004 rok zjawiska między innymi z tytułu (według GUS):

- liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 30 września 2004 r. wynosi około 2.970,9 tysięcy osób,
- liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych w okresie styczeń – wrzesień wyniosła 1.957,0 tysięcy
- z rejestrów skreślono 2.161,8 tysięcy osób bezrobotnych,
- główną przyczyną wyrejestrowywania się było podejmowanie pracy oferowanej przez urzędy zatrudnienia (na różne okresy czasowe) i dotyczyło to 1.072,2 tysięcy bezrobotnych,
- pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) oferowaną przez urzędy zatrudnienia podjęło 912,6 tys. osób, a subsydiowaną (w tym prace interwencyjne i roboty publiczne) – 159,6 tysięcy osób,
- prawa emerytalne lub rentowe nabyło 25,4 tysięcy, a uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego – 5,2 tysięcy osób,

- w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców z ewidencji bezrobotnych wykreślono 181,3 tysięcy osób,
- do urzędów pracy w omawianym okresie zgłoszono 624,5 tysięcy ofert zatrudnienia,
- bez prawa do zasiłku na 30 września 2004 roku pozostawało 2.564,9 tys. osób, to jest 86,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (2.970,9 tys. zł)
- w końcu września br. zmniejszyła się w skutki roku liczba długotrwale bezrobotnych – do 1.582,9 tysięcy osób, co stanowiło 53,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

4. Do art. 7

- ust. 2 będzie miał zastosowanie do podziału (do 30 czerwca 2006 roku) wpływów abonamentowych między spółki radiofonii i telewizji publicznej na 2007 rok, jeśli zgodnie z art. 11 ustawa ma wejść w życie od 1 października 2005 roku. Należy jednak wówczas określić, według jakich zasad ma być dokonany podział wpływów abonamentowych na 2006 rok (do 30 czerwca 2005 roku),

5. Do art. 8

- Kodeks postępowania administracyjnego powinien mieć zastosowanie do ściągania zaległych opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych i odsetek ustawowych naliczanych za okres powstałej zaległości, tak aby nie było możliwości przedawniania się zaległości w opłatach abonamentowych rityv po 3 latach (art. 118 kc)

6. Do art. 9

- 1) zapis w pkt.1 dotyczy art. 6 ust. 1 pkt. 6 jest niepełny w związku z treścią art. 3 ust. 3
- 2) zapis zawarty w pkt. 4, iż „art. 50 skreśla się - „ nie może mieć miejsca z uwagi na dotychczasowe brzmienie ust. 2,3 i 4 w art. 50, które zostały wprowadzone w tzw. „europejskiej” nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji z 2 kwietnia 2004 roku.

7. Do art. 10

- należy określić w jakich terminach? i w jaki sposób? dokonany zostanie w 2005 roku podział wpływów abonamentowych między spółki radiofonii i telewizji publicznej na 2006 rok.

8. Do art. 11

zdaniem Departamentu Ekonomicznego ustawa winna wejść w życie najpóźniej od 1 marca 2005 roku, po 1-miesięcznym vacatio legis i powinna być ogłoszona w Dzienniku Ustaw do 28 stycznia 2005r.

DYREKTOR
Departamentu Ekonomicznego
mgr Jacek Kuffel

Warszawa, dnia 5.11.2004 r,